

Foretræde den 13. maj 2020

Tusind tak fordi vi måtte komme og stor tak til Jer, der er mødt frem her i dag.

Mit navn er Hans Otto Sørensen, og jeg driver et landbrug i det vestlige Sønderjylland. Jeg møder sammen med Christian Østergaard Nielsen, fra Tarphage, vest for Varde.

Vi er mødt op her i dag for at fortælle Jer, at lovforslaget om stop for gødskning, omlægning og plantebeskyttelse på kulturenge, altså almindelige, men ikke tit omlagte græsmarker, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, vil ramme mange landmænd med græssende husdyr meget hårdt, og at loven vil få den stik modsatte effekt af det tilsigtede:

Ved at gennemføre loven vil man stoppe den driftsform, der har skabt vore kulturenge, disse åbne varige græsmarker, og dermed vil man på sigt ødelægge disse, altså ødelægge det, som man siger at ville beskytte.

I kan – mens jeg taler – se nogle billeder fra nogle af disse marker, hvor Christian driver sit landbrug.

Det er et meget uforstandigt lovforslag.

Med denne lov bliver alle tabere, den nuværende kultur og natur bliver tabere, de truede fuglearter, viber, kobbersnepper, lærker samt bekkasiner bliver tabere, når disse dyrkede græsmarker gror til i krat, landmanden, slagteriarbejderen, forbrugeren og det danske samfund bliver taber, når produktionen må ophøre – den kan jo ikke flytte andre steder hen i Danmark.

Landmænd i marsken, i vore ådale og langs vore fjorde har i århundreder sendt deres dyr på græs i disse områder. Man tilfører moderate mængder husdyr- og handelsgødning, både for at sikre en god græsvækst og for at sikre, at græsset har et ordentligt næringsindhold. Hvis græsset ikke gødes, mindskes dets værdi ganske meget, og kan ikke længere anvendes til græsning for stude og kvier af malkeracerne. Kvier, der ikke får næring nok i deres to første leveår, giver sidenhen for lidt mælk. Stude, der ikke får græs nok af den rigtige kvalitet, gror for langsomt, og så har kødet ikke længere den høje kvalitet, som der efterspørges.

Så hvis markerne ikke må gødes, bliver græsset for ringe, og afgræsningen med stude og kvier må ophøre.

Markerne sprøjtes relativt sjældent, men det er somme tider nødvendigt for at sikre, at tidsler, skræpper og andre ukrudtsarter ikke invaderer arealerne. Dyrene kan ikke spise disse arter, der således med tiden vil udkonkurrere græsplanterne, om de ikke holdes i ave. Denne proces vil forstærkes betydeligt, om sprøjtningen ophører.

Omlægning kan blive nødvendig, hvis græstæppet ødelægges af stankelbenslarver, eller af sneskimmel (en svampesygdom) eller af lang tids oversvømmelser om vinteren.

Den driftsform, som her er beskrevet, har som nævnt været den gældende i hundreder af år. Tidligere havde man betydelige problemer med disse ukrudtsarter, som man søgte at bekæmpe med lugning og afhugning, men dette arbejde lettedes betydeligt, da der kom nye midler, der kunne klare dette.

Med masser af dyr på græs på de åbne vidder med kort græs i visse områder, og lidt længere græs i andre områder, er der gode livsbetingelser for en alsidig fauna. Her yngler viber, kobbersnepper,

lærker og bekkasiner, og der er mange harer. Det vil et besøg i disse dage i området tydeligt vise. Det er jo ynglesæson nu.

Såfremt dette lovforslag vedtages, og gødskning og plantebeskyttelse ophører, falder mængden af græs betydeligt, og kvaliteten daler. Dette betyder, at dyrene ikke længere trives som de skal, og den århundredgamle produktionsform må ophøre.

Hvad kommer dette til at betyde? Jo, svaret kender vi. Der kommer altid en succession i planteverdenen. I første omgang kommer tidsler, skræpper, siv, senere gror mange af arealerne til i pile- og ellekrat.

Her (i krattet) yngler ingen viber, kobbersnepper, lærker, bekkasiner eller den sjældne engsnare (som jo tidligere var omfattet af et dyrt 20-årigt bevarelsesprogram).

Med loven og dens virkninger bliver arealerne helt værdiløse for landmanden. Han får både et stort produktionstab, og han får et stort tab i værdien af jorden og en stor værdiforringelse af sin landbrugsejendom. Disse græsmarker med deres arealer indgår jo også som en del af ejendommens harmoniarealer. Da de ofte er i husdyrtætte egne vil det i langt de fleste tilfælde være vanskeligt at finde nye arealer hertil indenfor en rimelig kørefast. Det vil føre til, at mange vil opgive husdyrholdet, og så vil også andre græsmarker på ejendommen blive forvandlet til korn- og rapsmarker.

På sigt vil arealerne alene have en værdi som jagtareal, idet EU's landbrugsordninger med arealtilskud jo helt sikkert har en begrænset levetid. Arealerne vil derfor tabe 60.000 til 70.000 i værdi pr. ha. og det kan for den enkelte landmand blive til meget store tab i flere millioner kroners klassen. Det tvivler jeg på er i overensstemmelse med EU's proportionalitets princip.

Men hvis I som politikere vil vedtage denne lov, ikke af hensyn til naturen i disse marker og fuglene der, men af politiske hensyn, bør der være rimelige og lovmæssigt fastlagte dispensationsmuligheder, så driften af kulturengene, de varige græsmarker, kan fortsætte uændret, og for de andre arealer bør der gives fuld erstatning for den samlede værdiforringelse; det er nok et par milliarder i alt.

Jeg vil indtrængende opfordre Jer til ikke at gennemføre denne lov, som kun giver tabere, naturen taber, landmanden taber og samfundet taber.

Og nu vil Christian fortælle Jer, hvorledes denne lov vil ramme ham og hans landbrug.

”Gaardkrog”, den 13. maj 2020

Hans Otto Sørensen